

[Marianne Bentsen-Pedersen]

meste familie? Disse meget elementære problemer kommer ikke skolen ved, og det er nærmest pinligt, hvis man tager dem op.

Men hvad kan vi så gøre for at hjælpe de børn, der er i skolesystemet, og dem, der i mange år endnu skal denne vej? Penge er her som i så mange andre tilfælde en meget vigtig ting. Jeg kan gøre opmærksom på, at jeg i dette skoleår har startet en første klasse, som jeg har haft i faget dansk. Jeg har haft mulighed for at trække på en fælles konto til blyanter, farver og sakse og den slags, men derudover har jeg til rene danskmaterialer rådet over et beløb på 650 kr., som jeg skulle undervise i dansk for i et år. Man vil kunne forstå, at det er meget vanskeligt inden for disse rammer at købe materialer, der kan udvide elevernes praktiske erfaringsverden. Desuden er beløbene, der er afsat til ekskursioner, meget små, så det er umuligt at komme ud af huset undtagen ved meget særlige lejligheder.

Men pengene er selvfølgelig ikke det eneste problem. Som jeg før har nævnt, må vi af med time- og fagopsplitningen, vi må af med niveaudelingen, karaktererne og eksamen. Men naturligvis vil den umenneskelige konkurrencementalitet i samfundet stadig smitte af på skolen, indtil vi om mange år får gjort op med den også uden for.

Jeg synes, der er set mange gode eksempler på undervisning, der går i den rigtige retning. Dette sker især inden for begynderundervisningen og indskoling. Her har man nogle steder ladet et team af lærere gå sammen om at undervise en gruppe børn ud fra en helhed i stedet for i hver sit fag. Dette kræver naturligvis meget samarbejde lærerne imellem, og så er vi tilbage ved økonomien.

Skal vi have en skole, hvor der er mulighed for alle børn, en skole med trivsel for såvel børn som lærere, så må vi ændre holdning til skolen. Vi må turde forsøge at gå nye veje. I dag er det hårdt for mange elever og for mange lærere, og vi ser en større del af lærerne forsvinde til andre fag eller forsvinde, fordi de går ned i det hårde samfund, en skole kan være.

Ole Vig Jensen (RV):

Jeg hæftede mig ved, at ministeren besvarede fremskridtspartiets forespørgsel med at sige, at der findes ingen mirakler, når det

gælder om at formulere disciplinkrav og krav til arbejdsmiljøet, arbejdsklimaet. Jeg er enig med ministeren. At udvikle en fornuftig disciplin og en nødvendig disciplin og at udvikle et godt arbejdsklima er en stadig proces, sagde ministeren. Det stiller krav til lærerne, og det stiller krav til eleverne, og det stiller også krav til hjemmene. Jeg er enig.

Jeg er overbevist om, at det ikke er muligt at fastsætte særlige regler, som skulle kunne afhjælpe de problemer, som fremskridtspartiet har fremført her i dag. Gør vi det, så tror jeg, at vi er på vej til at nærme os den totalitære skole, og så er det vist rigtigt, at så ligger spanskroret på hylden og venter.

Jeg synes, at ministeren med udmærket udgangspunkt i Kragh-Müllers overvejelser omkring rationel og irrationel autoritet fik sat tingene ganske godt på plads. Jeg deler altså ministerens opfattelse.

Jeg tror også, det er rigtigt, at det, der er vores opgave, og det, vi måske nok et stykke ad vejen kan bidrage med her fra folkettinget, er at give eleverne de nødvendige udfordringer, ikke ved at udstede påbud, men ved at give dem nogle udfordringer.

Nu er der citeret meget i dag. Jeg har tidligere citeret fra Mose Jørgensens bog »Kunsten at overleve med en teenager i huset«, det gjorde jeg sidst her fra tingets talerstol i 1972, da vi startede debatten om folkeskole-reformen, som jo blev vedtaget i 1975. Mose Jørgensen siger blandt meget fornuftigt følgende på side 34:

»De unge, der aldrig møder udfordringerne, før det er for sent, får en tendens til at flygte fra opgaver og pligter ind i passivitet, eller de flygter nervøst fra den ene opgave til den næste, så snart udfordringen kommer. De bliver rastløse og ofte aggressive over for de krav, der stilles. De tror, at arbejdet og at arbejde er et onde, og ved ikke, at velvære er afhængigt af slid. De tror, at disciplin er nedværdigelse, fordi de aldrig har oplevet, at skabende virksomhed af enhver art kræver disciplin. De tror, at respekt er frygt, fordi de aldrig lærte at forstå, at det at respektere også kan være at elske. De unge, som aldrig fik lov at møde udfordringer og krav, har det fælles med dem, der blot kender frygt og tvang, at de ikke kan klare frihed.«

Jeg synes, at det var ganske gode ord af Mose Jørgensen også ved denne lejlighed, og derfor tillod jeg mig at citere dem.